

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 2 november 2022

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Kwint (SP) en El Yassini (VVD)

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie

34753902

Uw brief

14 oktober 2022

Uw referentie

2022Z19525

Bijlagen

1

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van de leden Kwint (SP) en El Yassini (VVD) over het onderzoek dat JOB MBO deed naar ongebruikte leermiddelen.

De vragen werden ingezonden op 14 oktober 2022 met kenmerk 2022Z19525.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf

Vraag 1

Wat is uw reactie op het onderzoek van Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB MBO) waaruit blijkt dat 93 procent van de mbo-studenten ongebruikte schoolboeken moet kopen? 1)

Onze referentie

34753902

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van het onderzoek dat is uitgevoerd door JOB MBO. Het is zorgelijk dat mbo-studenten betalen voor leermiddelen die ze uiteindelijk niet gebruiken. Met de sector zijn heldere afspraken gemaakt om dit probleem te adresseren. Ik concludeer helaas dat de afspraken vooralsnog niet hebben geleid tot de gewenste resultaten.

Vraag 2

Hoeveel mbo-scholen houden zich op dit moment aan de verplichte terugkoopregeling en bent u bereid om met de scholen in gesprek te gaan die geen terugkoopregeling hanteren?

Antwoord 2

Na uitvraag is gebleken dat 43 van de 57 mbo-instellingen een regeling voor ongebruikte leermiddelen hebben ingesteld. Van de instellingen die (nog) geen regeling hebben ingesteld zijn er op dit moment zeven bezig met het instellen daarvan. Eén instelling geeft aan geen onderwijsbenodigdheden van de student te vragen maar boeken en licenties te betalen en deze in bruikleen te geven aan de student, een terugkoopregeling is daarom niet aan de orde. Ik zeg hierbij toe in gesprek te gaan met de instellingen die nog geen regeling hebben ingesteld.

Vraag 3

Hoe maakt u werk van het onder de aandacht brengen van deze verplichte terugkoopregeling bij studenten?

Antwoord 3

Iedere instelling moet de regeling ongebruikte leermiddelen breed bekend maken. Ik zal in mijn vervolgesprekken hen oproepen dit te doen. De sectorraad, JOB MBO en OCW hebben recentelijk een brochure 'schoolkosten in het mbo' opgesteld waarin studenten worden geïnformeerd over de regeling ongebruikte leermiddelen. Om te zorgen dat meer studenten worden bereikt zal ik informatie over de regeling ongebruikte leermiddelen ook publiceren op de website van de Rijksoverheid.

Vraag 4

Bent u bereid om één universele terugkoopregeling in het leven te roepen, die geldt op iedere mbo-school, zodat scholen zelf geen onrealistische voorwaarden kunnen stellen?

Antwoord 4

De verplichting voor het instellen van een regeling ongebruikte leermiddelen geldt sinds vorig studiejaar. Ik vind het in dat opzicht te vroeg om over te gaan tot 'één universele terugkoopregeling'. De vorm en eisen van de regeling ongebruikte leermiddelen kunnen verschillen. Het is belangrijk dat de voorwaarden redelijk van aard zijn en kunnen rekenen op draagvlak van studenten. Medezeggenschapsraden hebben instemming op het schoolkostenbeleid. Instellingen moeten de regeling ongebruikte leermiddelen dan ook ter instemming

aan hun medezeggenschapsraden voorleggen.

Onze referentie
34753902

Vraag 5

Hoe gaat u er samen met scholen en docenten voor zorgen dat boekenlijsten worden herzien, zodat ongebruikt lesmateriaal van deze lijsten verdwijnen?

Antwoord 5

Ik ga instellingen die nog geen regeling ongebruikte leermiddelen hebben ingesteld aanspreken dit alsnog zo snel mogelijk te doen. Ik verwacht dat de regeling ongebruikte leermiddelen bij iedere instelling ertoe leidt dat een kritische periodieke evaluatie van de leermiddelenlijsten plaatsvindt. Ongebruikte leermiddelen moeten immers door de instelling worden teruggekocht.

Vraag 6

Bent u bereid om de motie van de leden El-Yassini en Kwint alsnog uit te voeren?
2) Kunt u dit toelichten?

Antwoord 6

U heeft mij in uw motie gevraagd instellingen wettelijk te verplichten lesmaterialen of boeken die niet worden gebruikt, terug te kopen. Ik constateer dat de meeste instellingen gehoor hebben gegeven aan het instellen van een regeling ongebruikte leermiddelen. De instellingen die dat nog niet hebben gedaan zal ik daarop aanspreken. Wanneer blijkt dat instellingen zich toch niet aan de afspraak houden kan alsnog tot deze stap worden overgegaan.

Vraag 7

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het commissiedebat MBO van 9 november 2022?

Antwoord 7

Ja.

1) JOB MBO, d.d. 6 oktober 2022, 'Ongebruikte schoolboeken blijven een ongekend groot probleem ondanks de terugkoopregeling',
<https://www.jobmbo.nl/ongebruikte-schoolboeken-blijven-een-ongekend-groot-probleem-ondanks-de-terugkoopregeling/>

2) Kamerstuk 31 524, nr. 413